

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗΣ»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος μαθήματος	Μελέτη Οθωμανικών Πηγών	
Εξάμηνο	1ο	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

Υπεύθυνος μαθήματος	
Διδάσκοντες	Κωνσταντίνος Καμπουρίδης

Τηλέφωνο e-mail	kamburidis@hotmail.com 2461030105 2461026713 κιν. 6976067195
Ωρες γραφείου	-

Περιγραφή μαθήματος

Με τα μαθήματα επιδιώκεται μία αναλυτική παρουσίαση των οθωμανικών ιστορικών πηγών με βάση τις οποίες γράφτηκε η οθωμανική ιστορία η οποία διήρκεσε μέχρι το 1923. Γίνεται περιγραφή του λεγόμενου «οθωμανικού προβλήματος» δηλ. του ζητήματος της εμφάνισης στην ιστορία του οθωμανικού κράτους και της ραγδαίας εξάπλωσής του. Παρουσιάζονται οι επικρατέστερες θεωρίες τούρκων και ξένων ιστορικών για το θέμα αυτό αλλά και οι απόψεις των σύγχρονων με τα γεγονότα βυζαντινών ιστορικών συγγραφέων. Γίνεται επίσης αναφορά στους οθωμανούς χρονικογράφους που έγραψαν για τα σκοτεινά γεγονότα της πρώτης ιστορικής περιόδου των οθωμανών.

Από τις οθωμανικές ιστορικές πηγές ιδιαίτερος λόγος γίνεται για τα κατάστιχα απογραφής (*tahrir defterleri*) και τους ιεροδικαστικούς κώδικες (*sicil defterleri*) με έμφαση στις πληροφορίες που αντλούμε από αυτά.. Περιγράφονται επίσης οι κυριότεροι τρόποι μεταγραφής (*transliteration*) της αραβογράμματης οθωμανικής γλώσσας με το σύγχρονο λατινικό αλφάβητο. Μέσα από τα κείμενα αυτά αναλύονται διεξοδικά οι κατηγορίες πληροφοριών που αντλούμε από τα είδη αυτά των οθωμανικών πηγών. Παρουσιάζεται ακόμα η εργογραφία τούρκων, ευρωπαίων, ελλήνων και άλλων οθωμανολόγων με βάση αυτά τα είδη των πηγών όπως των τούρκων ερευνητών H. İnalçık, Ö.L. Barkan, S. Faroqui

κά. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην σημερινή κατάσταση της ελληνικής λεγόμενης τουρκολογίας με αναφορά στο έργο των Β. Δημητριάδη, Π. Χιδίρογλου, Ε. Ζαχαριάδου, Ι.Χ.Αλεξανδρόπουλου με επισήμανση ως προς τα είδη των πηγών με τα οποία αυτοί ασχολήθηκαν. Αναλύονται βασικοί θεσμοί του οθωμανικού κράτους όπως το τιμάριο και το βακούφι και περιγράφεται η διοικητική οργάνωση της οθωμανικής αυτοκρατορίας (σαντζάκι, καζάς, ναχιγιές, εγιαλέτι).

Ακαδημαϊκή στοχοθεσία

Η μελέτη της διαχρονικής και συγχρονικής πορείας της επιστήμης της Οθωμανικής Ιστορίας. Τομείς επιστημονικής έρευνας, εκπρόσωποι, θεματολογία.

Γνωστική στοχοθεσία

Η επαφή των φοιτητών με την εξελικτική πορεία της επιστήμης της Τουρκολογίας, στο γνωστικό επίπεδο της οποίας ανήκει ασφαλώς η μελέτη των οθωμανικών πηγών με βάση τις οποίες γράφεται η οθωμανική ιστορία, θεσμών όπως το τιμάριο και το βακούφι και η ανάλυση του θέματος της εμφάνισης των οθωμανών στο ιστορικό προσκήνιο.

Μέθοδος διδασκαλίας

Υπολογισμός βαθμολογίας

Ο υπολογισμός του τελικού βαθμού προκύπτει από ατομική εργασία – παρουσίαση του φοιτητή-τριας. Οι εργασίες – με συγκεκριμένη θεματική- θα ανατεθούν της φοιτητές από τον διδάσκοντα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

J.C.Alexander, *Toward a History of Post-Byzantine Greece. The Ottoman Kanunnames for the Greek Lands circa 1500-circa 1600*, Athens 1985.

E.Balta, *L' Eubee a la fin du Xve Siecle*, Economie et Population. Lew registres de l annee 1474. Athenes 1989.

H. Inalcik, *Hicri 835 tarihli Suret-i Defter-i Sancak-i Arvanid*, Ankara 1954

Χ.Ιναλτζίκ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή, 1300-1600*, Αθήνα 1995

M. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, İstanbul 1998

İ.H.Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, 4 τ., Türk Tarih Kurumu, Ankara, ανατυπ. 1977, 1982, 1983

Β.Δημητριάδης, *Η κεντρική και δυτική Μακεδονία κατά τον Εβλιγιά Τσελεμπή*, Θεσσαλονίκη 1973.

Π. Κονόρτας, *Οθωμανικές Θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο. 17^{ος} - αρχές 20ού αιώνα*, Αθήνα 1998.

Κ. Καμπουρίδης, *Η νεότερη Ελλάδα μέσα από οθωμανικές αρχειακές πηγές. Οικονομία, θεσμοί*

και κοινωνία στη Θεσσαλία του 17^{ου} αιώνα. Θεσσαλονίκη 2009

Γ. Σαλακίδης, *Η Λάρισα στα μέσα του 17^{ου} αιώνα*, Θεσσαλονίκη 2004

S.Farooqi, *Approaching Ottoman History. An Introduction to thw Sources*. Cambridge University Press, Cambridge 1999.

S.Shaw, *History of thw Ottoman Empire*, 2 τ. Cambridge 1977

Π. Χιδίρογλου, *Συμβολή στην Ελληνική Τουρκολογία*, εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα 1990

ΕΛ. Ζαχαριάδου, *Ιστορία και Θρύλοι των Παλαιών Σουλτάνων (1300-1400)*, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991

Αναλυτική περιγραφή

Μάθημα #1 31-10-2012	Κατηγορίες πηγών της Οθωμανικής Ιστορίας. Ιεροδικαστικοί κώδικες. Κώδικες απογραφής
Μάθημα #2 14-11-2012	Είδη εργασιών. Εγγραφοκεντρικές εργασίες. Προβληματοκεντρικές εργασίες. Ο σχεδιασμός μιας ανακοίνωσης. Επιλογή μιας προβληματικής
Μάθημα #3 28-11-2012	Παρουσίαση εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών